

Załącznik 7.

Zabytki architektury bamberskiej

„Bambrzy stopniowo przenikali do miasta i podejmowali pracę nierolniczą w różnych zawodach. Pozostało po nich sporo zabytkowych już domostw wiejskich, w których niekiedy jeszcze długo mieszkali, zabudowań gospodarczych, a także różnych kapliczek i krzyży. Wybudowali dużo pięknych kamienic, z których część do dzisiaj cieszy przechodniów swym wyglądem. Nadto, jako znak kresu drogi, wystawili na parafialnych cmentarzach nagrobki swym bliższym i dalszym przodkom.

Wśród stojących nadal starych zagród warto wspomnieć o wybudowanej w XIX w. przez rodzinę Baetzów zagrodzie przy narożniku ulic Św. Wawrzyńca i Kościelnej, przejętej później przez rodzinę Jankowiaków, a następnie rodziny Muthów i Schneiderów. Był to piękny zabytek, w 2000 r. odbudowany w nieco zmienionej postaci w stosunku do pierwowzoru.

Najbardziej cennym i dobrze zachowanym jest dom mieszkalny Andrzeja Mutha przy ul. Dąbrowskiego 137 wraz z zabudowaniami gospodarczymi, wśród których znajduje się zabytkowy, piętrowy, murowany budynek inwentarski liczący ponad dwieście lat. Na jego poddasze, gdzie przechowywano siano dla bydła i koni, prowadzą drewniane schodki z poręczą umieszczone na zewnątrz budynku.

Przy ul. Dąbrowskiego 40 stoi jeszcze, niestety niszcząca, zagroda wybudowana przez rodzinę Jesków, zajęta obecnie przez liczne sklepiki. Innymi ciekawymi obiektami są zabudowania (dom i tylko jeden budynek gospodarczy) przy ul. Kościelnej 30 postawione przez Muthów, obecnie zamieszkałe przez Retzów; czy też Czajków przy ul. Dąbrowskiego 58. Dużo zagród w dość dobrym stanie zachowało się na Dębcu, przy dawniejszej ul. Dębieckiej, obecnie ul. 28 Czerwca 1956 r.

Zachwyca także swym pięknem wspaniale odrestaurowany dworek Muthów w Minikowie. Również w Minikowie - dom i zabudowania gospodarcze Schneiderów. Zaciekawienie budzi zabytkowy słup ogłoszeniowy z 1850 r. przy narożniku ulic Głogowskiej i Sielskiej, a więc postawiony w ówczesnej wsi Górczyn.

Z rozrzuconych w różnych miejscach Poznania licznych zabytkowych kapliczek, kolumn Maryjnych, krzyży - choć wszystkie zasługują na uwagę - warto wspomnieć o kolumnie Maryjnej w Minikowie ufundowanej w 1892 r. przez Józefa i Mariannę Heigelmann; o kapliczce na osiedlu Stare Żegrze poświęconej św. Rochowi i Matce Bożej, wystawionej w II poł. XIX w. przez Grekową, następnie wraz z gruntami przejętej przez rodzinę Leitgeberów; o figurce Matki Boskiej (ob. zniszczona) stojącej na postumencie (zachowanym) wystawionej przez Handschuhów, odnowionej przez Muthów - przy ul. Dąbrowskiego 137.

Potomkowie bambrów wystawili też wiele pięknych kamienic, m.in. Michał Bajerlein przy ul. Różanej, Jan Deierling w kwartale ulic Szkolnej, Gołębiej, Wrocławskiej oraz przy ul. Składowej, Kollerowie przy ulicach Słowackiego i Kraszewskiego.”

Tekst: prof. Maria Paradowska

Źródło: *Poznańscy Bambrzy wczoraj i dziś*, dostępne:

<https://www.poznan.pl/mim/public/turystyka/pages.html?co=list&id=4791&ch=4797&instance=1017&lang=pl>
[dostęp: 16.12.2022].